

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci, cooperative și întreprinderi Lei 1500—; pt. particulari Lei 800—; pentru funcționarii publici și particulari Lei 500—. În străinătate Lei 2000—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 20—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Redactor responsabil: **Dr. Mihai Velicu**

S u m a r u l :

Ing. Brânduș Gheorghe: Legiuri și forme juridice pentru separarea exploatărilor de administrația orașelor. — *Prof. Dr. Lupuș Ioan:* Bibliografie. — *Petrescu Virgil,* dir. de bancă, vicepreșed. Asoc. Băncilor Române: Inceputurile băncilor românești dincolo și dincoace de munți. — *Cronica:* Sechestrarea averilor evreiești din Ungaria. — *Solidaritatea:* Contract de deschidere de credit în cont-curent gar. cu cesiune cu titlu de gaj.

Inceputurile băncilor românești dincolo și dincoace de munți.

Dacă băncile inițiativei și creației românești au apărut în același timp și dincoace de Carpați, așa cum am mai arătat altădată, faptul se datorește de sigur împrejurării că atunci, ca și azi, nevoile de credit și orientările bancare au fost în general aceleași pretutindeni, în toate regiunile locuite de Români.

Dacă în țara veche primele instituțiuni de credit românească iau ființă după cum urmează: Prima societate de economie din Iași, la 1871; Societatea „Economia” din Focșani, la 1874; Banca „Vulturul” din Târgoviște, la 1885; iar multe altele în ultimele decenii ale secolului trecut, — pe de altă parte prima încercare a lui Visarion Roman se face la 1868, când pune bazele Societății de Păstrare și Imprumut din Rășinari. La 1872 a înființat Banca „Albina”, urmată de Banca „Aurora” din Năsăud, înfiin-

țată în anul 1873, de „Reuniunea din Feldru” care a luat ființă în județul Bistrița Năsăud în anul 1879, Cassa de Păstrare din Săliște în anul 1884, etc.

Epoca în care se pun bazele primelor instituțiuni de credit românească, este aceeași dincolo și dincoace de munți, ceea ce arată odată mai mult, unitatea economică, de gândire, simțire și acțiune pe care au subliniat-o atât de evident strămoșii noștri acum 7 decenii, unitate asupra căreia au stăruit, de altfel și în ultimele decenii toți iubitorii de țară și economiștii clar-văzători.

Pe lângă aceasta nu credem că este o chestiune asupra căreia trebuie insistat, chestiunea însemnătății creditului, precum și aceea privind capacitatea financiară și bancară a Românului, care pregătit, se dedică serios și cu tenacitate vieții economice.

De aceea voi eu cita următoarele din scrisoarea pe care Visarion Roman a adresat-o „Gazetei Transilvaniei” la 23 Decembrie 1871, cu prilejul înființării „Albinei”: „*Veniți intristaților să ne mai bucurăm, veniți disperaiților causei desertori, se compunem nouă și îmbucurătorie speranție de atâta bine în viitoriu pentru poporul român, pe cât de forte și de vânjosa ne va fi lupta noastră dupe mijloacele cele mai generale și practică ale îmbunării stărei poporului nostru, și iarăși și cu câtu ne vomu finea mai*

multu ca de punctulu cardinal ale mâ-necărei noastre la întreprinderile naționale de singur'a fericitoria maxima: Ajutăți române căci numai așa fi se va ajuta și Dumnezeu și unițivă în cugetu, unițivă în simțiri, căci toate le câștigăm câte ne competu. O vorbă ca o mie. „Una națiune întreagă și solidară nu se poate ignora“. Are să se bucure poporul român din Austro Ungari'a că a capetatu, ca fruptu alui acestor maxime acum un „Institutu de Creditu și economii „Albina“.

...Acum români fără deosebire de seracu și avutu nu vor mai fi dați pe ușia dela foloasele institutului loru de creditu și economie după cum o păfiră și după cum facu și alții totu în favoarea naționaliloru sei cu toate institutule, încă și cu cele publice nutrite de noi nemernicii, pentru ce apoi se secere iar numai ei foloasele, dintr'ensele, așa ne vom așterne și noi noue, credu, ca cu mai mare entusiasm și încredere de câte ori și candu... „Ddieu cu noi și cu institutule aceste ale noastre“.

De atunci de prin 1871 și în felul acesta a fost mereu subliniată de fiii prevăzători ai Neamului, covârșitoarea însemnătate națională și economică a instituțiunilor de credit proprii. În a doua chestiune „Erdélyi Gazda“ din Cluj scria în 1899: „In Ardeal băncile românești adună posesiunile maghiare ca să le folosească pentru întărirea naționalității lor“, iar în 1900 „Maghiar Gazda“ afirmă: „este incontestabil că conducerea institutelor valahe constituie garanția înfloririi lor și noi regretăm foarte mult că „inteligența“ maghiară din Ardeal cu care în ce privește numărul și vaza, inteligența română ardeleană de abia se poate compara, nu poate ajunge acolo unde au ajuns valahii desconsiderați“.

Dacă așa ne vedeau încă de acum patru decenii cei ce ne erau dușmani, de ce ar mai fi printre noi unii care nu s'ar sfiit să creadă altfel? Pe de altă parte inițiatorii băncilor mici românești din Vechiul regat sunt însufleșiți de aceleași simțiri. Ideia lor este „de a face să fructifice economia românească prin munca și priceperea românilor“, după cum în Ardeal „Telegraful Român“ vestește în numărul său din 27 Martie 1884 că „s'a pus temeiul Cassei de Păstrare și de Imprumuturi în Săliște care va avea

în vedere nestrămutabilă scopul principal nu de a câștiga numai bani, ci de a subveni întradevăr și în mod vădit comerțului și industriei, încurajând munca și simțul de cruțare“.

De altminteri, spiritul acesta de tenacitate l-am regăsit și în darea de seamă a unei bănci ardelenne, chiar atunci când ea își exprima unele amărăciuni. În adevăr în darea de seamă a Băncii Crișana dela Brad care a împlinit o jumătate de veac de existență citese: „Suntem obișnuți dela înființarea băncii să ne sprijinim pe puterile noastre, și înghitim cu amărăciune umilințele și jienirile fiind siguri că nu noi vom fi cei condamnați. Simțul de demnitate și trecutul nostru care arată că ne-am ridicat prin noi înșine, nu permite să primim ordine de fuzionare cu bănci cu cari nu avem nimic comun. Bizuindu-ne pe vitalitatea noastră, așteptăm satisfacția care oricât va întârzia, suntem siguri că nu va lipsi“...

Înțelegem amărăciunea care dă glas celor de mai sus, amărăciune consecutivă unui refuz amintit altădată, pe care această bancă l-a întâlnit la sucursala din Arad a unei mari bănci căreia îi cerea un reescont, dar comparația pe care o face nu e de loc bine folosită, pentrucă nicăeri, în niciun domeniu de felul acesta nivelul de după războiu n'a atins nici pe departe coeficientul pe care la amintit banca dela Brad, — nivelul bazelor aur transformate la nouile cursuri.

Băncile noastre mici de pretutindeni au de sigur multe nevoi, după cum sunt chemate să îndeplinească multe și creatoarele misiuni, pentru ridicarea micilor producători agricoli, comercianți și industriași din toată țara, dar aceste nevoi și misiuni nu se datorese și n'au nicio legătură cu cele arătate în privința coeficientului reescontului din anii trecuți față de ceea ce el era înainte de primul războiu mondial. Despre unele din aceste nevoi vom mai vorbi.

Săliște, Mai 1944.

VIRGIL PETRESCU

dir. de bancă, Consilier al Consil. Sup. Bancar
și al Bursei din București.
Vicepreședintele Asoc. Băncilor Române.

(Va urma).

Legiuiri și forme juridice pentru separarea exploatărilor de administrația orașelor.

Neajunsurile în cari se sbăteau exploătarile comunale în cadrul administrației generale a orașelor, erau atât de evidente, încât continuarea în această situație era cu totul inadmisibilă, nu numai ca urmări, dar mai cu seamă ca mentalitate. Intradevăr amestecarea problemelor organice ale exploatărilor cu cele administrative de natură generală a contribuit ca chiar contribuțiunile cari se plăteau pentru serviciile efectuate prin aceste exploătări să fie privite sub aspectul lor financiar-fiscal. Nu s'a considerat deci că între contribuțiunile generale cuprinse sub numirea impozite și între cele provenite prin prestarea unor servicii cuprinse sub denumirea de taxe, este vreo deosebire oarecare, ci s'a privit totul sub aspectul lui pur financiar. Așa se face că cetățenii n'au putut și nu pot nici acum înțelege de ce plătesc dacă n'au venituri. Observațiunea este nedreaptă, deoarece serviciul prestat n'are nicio legătură cu venitul cuiva. Dar s'a persistat multă vreme în această confuzie voită și nevoită și nu rare au fost cazurile când pe motive subiective taxele menționate erau reduse, sau suprimate. De altfel nici legiuirea n'a fost mai deosebită în această privință. Regiile autonome C. F. R. și P. T. T. au fost scutite prin legile lor organice de orice impozite și taxe comunale. Astfel s'a creiat un paradox din punct de vedere economic constând în faptul, că instituțiunile respective aveau drept să-și încaseze contravaloarea serviciilor lor, dar nu erau obligate să-și plătească prestațiunile cari li se efectuau. Se pare că paradoxul n'a fost chiar așa de intenționat, căci este ușor de înțeles și se știe că între contribuțiunile comunale sunt și unele numite taxe, fără însă ca ele să reprezinte un serviciu efectiv. Dar această sesizare n'a făcut-o nimeni și astfel am asistat la nonsensul ca administrația C. F. R. respectiv administrația P. T. T. să consume apă neplătită și să prefindă curent electric fără plată. Mai târziu fenomenul a fost observat și s'a revenit asupra dispoziției respective. Dar până să se revină asupra lui și să se consacre principiul că nu serviciul prestat trebuie plătit, au mai intervenit și alte legiuiri cari au cerut gratuități de această natură pe seama unor anumite instituțiuni, cum a fost între altele legea învățământului profesional din 1934. Așa se crează o falsă mentalitate cetățenească a cărei

dănuire poate fi și astăzi verificată și o deformată psihologie în domeniul dreptului administrativ care însă a fost într'o largă măsură curmată.

Cea dintâi legiuire care s'a ocupat cu îndrumarea și normele de organizare ale exploatărilor comunale a fost legea administrativă din anul 1936. Această lege a căutat să curme situația de până atunci dând exploatărilor comunale un îndreptar principial de organizare pe baza legii pentru comercializarea avuțiilor statului din 1929. Ea definește pentru prima oară drepturile exclusive ale comunelor în cari intră în afară de exploătările cari pot fi considerate ca atare pe baza instalațiunilor tehnice pe cari le implică și alte operațiuni cari comportă o oarecare utilitate de natură publică, cum ar fi: afișajul, cântăritul mărfurilor, etc.

Un rol mai mare în această privință l-au avut regulamentul de aplicare al legii de mai sus care a cuprins primele dispozițiuni privind administrarea exploatărilor chiar în cazul când ele rămân simple servicii în cadrul general al administrațiilor locale. Tendința care reiese din aceste dispozițiuni este separarea administrativă a exploatărilor pentru ca patrimoniul, funcționarea și întreținerea lor să iasă din cadrul general al purei administrații.

Dar deși aceste dispozițiuni au fost sancționate totuși ele n'au fost pretutindeni puse în aplicare. De aceea s'a venit în anul 1938 cu legea pentru organizarea exploatărilor comunale care a dezvoltat principiul separațiunii și al normelor administrative speciale până în cele mai mici amănunte. Era de altfel și timpul suprem ca o organizare oarecare să pună lucrurile la punct deoarece dănuirea în situația de până atunci avea repercusiuni dezastruoase. Această situație este dezvoltată în expunerea de motive a legii și sinteza ei cifrică a rămas determinantă pentru nivelul urbanistic scăzut al orașelor noastre. S'a făcut uz de aceste cifre în foarte dese ocaziuni și ele explică suficient pentru ce trebuia ca numai decât ceva să se întreprindă în această direcție. Legea pentru organizarea exploatărilor comunale a fost judecată ca scop, în foarte multe cazuri în mod tendențios. Nici astăzi de altfel publicul mare nu înțelege în ce constă deosebirea dintre situația juridică actuală și cea anterioară din punctul de vedere al administrației exploătării. În foarte multe cazuri cetățenii găsesc că s'a ajuns la o suprapunere de organe prin sancționarea ei. Dacă însă se analizează lucrurile prin prisma celor expuse mai sus, atunci adevărul iese la iveală. Exploătările comunale

prestează servicii cari pot fi perfect măsurate. Așa este apa care se vinde cu metrul cub, așa este canalul, așa măturatul și ridicarea gunoaielor, așa livrarea electricității etc. În aceste servicii nu se poate pune niciodată problema unei subiectivități în definitivarea lor cantitativă, deoarece la baza acestora stau unități științifice, ca: metrul cub, metrul pătrat, metrul liniar, etc. În consecință calculând cheltuielile cari se produc pentru întreținerea, exploatarea și dezvoltarea lor, este necesar ca prin veniturile respective toate acestea să se acopere. Dacă ele nu se acopere atunci colectivitatea e obligată să le suporte pe altă cale și în fine ca impunere se poate naște o nedreptate, pentru că o repartizare a deficitului după alte criterii decât pura contravaloare a serviciului deformează contribuțiile și produce o neegalitate de tratament. Aici rezidă de altfel punctul important care deosebește impozitele de taxe. Acest punct trebuie cu atât mai mult avut în vedere, cu cât precum s'a arătat mai sus, serviciul prestat, — poate fi perfect determinat cu instrumente științifice de măsură. De ce ar mai fi atunci nevoie să se recurgă la alte criterii?

Dar la cele de mai sus trebuie să se mai adauge unele amănunte caracteristice. Când e vorba de un impozit el nu are nevoie să cuprindă în el nicio rezervă bugetară anuală. Pentru exploatarea însă taxele trebuiesc astfel stabilite încât să se creieze rezervele necesare de amortizare, reînnoire, dobânzi, extindere, etc. Acesta este motivul principal pentru care administrarea exploatărilor trebuie să se facă separat, pentru ca ele să-și aibă patrimoniul lor distinct, calculele lor specifice și posibilitatea de lucru potrivită naturii lor. În felul acesta legitimitatea măsurii de a separa exploatarea privind-o ca o unitate aparte, iese din discuție și formează o axiomă economică-financiară.

Dacă este așa, atunci importanța legii pentru organizarea exploatărilor comunale este înafară de orice discuție.

Această lege consacră anumite forme juridice și anume:

- a) Serviciul comunal;
- b) Întreprinderea comunală;
- c) Regie publică comercială;
- d) Regia intercomunală;
- e) Concesiunea.

Cari sunt caracteristicile fiecărui fel de exploatare în parte, urmează să se vadă într'un

articol viitor. În același articol se vor analiza avantajele cari rezultă din exploatare pentru orașul însuși și evident pentru masa urbană care o reprezintă.

Ing. GH. BRĂNDUȘ.

Bibliografie.

Victor Slăvescu, *Vieța și opera economistului Dionisie Pop Marțian 1829—1865*. Vol. I—II, București 1943—1944 pp. 601 + 460.

În cunoscuta colecțiune a Academiei Române „*Studii și cercetări*” au apărut aceste două volume masive, cuprinzând un temeinic studiu biografic (p. 439) scris de d-l V. Slăvescu, precum și întreagă opera literară economică a distinsului fiu de preot transilvan (din Ponorelul Munților Apuseni). Într-o viață dureroasă de scurtă, neobositul Marțian (decedat la vârsta de 36 ani) a reușit să înzestreze cugetarea și literatura economică românească, în chip așa de impresionant, cu o mulțime de cercetări, studii și sugestii, care îndreptățesc pe de-a-ntregul concluziunea studiului biografic, că acest tânăr cu creierul frământat de cele mai importante probleme ale vieții românești din zilele sale și de mai târziu, nu a fost numai crânciul unei concepțiuni economice salvatoare, ci și un adevărat educator și îndrumător, unul dintre entuziaștii precursori ai naționalismului românesc integral.

În calitate sa de cel mai bine pregătit și mai multilateral orientat economist din timpul domniei lui Cuza, Dionisie Pop Marțian „se silea să îndrumeze elementele cele mai harnice și mai curajoase, către câmpul de activitate și luptă economică practică” împărtășind tuturor sfaturile prețioase cu privire la direcțiune, în care urma „să se manifeste acțiunea și politica ocrotitoare de Stat pentru promovarea a tot ce este energie românească”.

El nu s'a lăsat influențat de lozincile liberalismului economic, care cucertiseră majoritatea cărmatorilor țării, ci a propovăduit principiile naționaliste și protecționiste, fiind convins că acestea erau mai potrivite cu situațiunea, în care se găseau țările unite sub Cuza-Vodă. Iată motivul, pentru care trebuie considerat ca un precursor, care a îndeplinit, după cum constată d-l Slăvescu — „adevărată operă de misionar” (436) în așa măsură, încât „mai toate sugestiunile și propunerile lui sunt și astăzi valabile”... Marțian și-a depășit epoca, în care a trăit. În scrierile lui se întruchițează gândirea economică

românească, în tot ce reprezintă ea mai înalt și mai pătrunzător. De aceea, cugetarea lui va dura atât, cât va fi de apărât și de aplicat o concepțiune naționalistă în domeniul economic, adică în veștii veștilor“ (438).

Scrierile lui Marțian, împede ca lamura, poate fi citită și în timpul de față cu tot atâtea folos și plăcere ca și înainte cu 80 de ani și mai bine, când a văzut lumina tiparului. Demonstrând la 1860 importanța statistică și necesitatea ei pentru Principatele Române, el se exprimă așa de plastic: „Prezentăm o fracțiune, începutul părților ce vor constitui odată orologul Statului, barometrul bunăstării sau neajunsurilor noastre sociale“.

Ort scriind în același an despre pericolul evreesc pentru Români, dojenește pe cei ce luptau în divanul Moldovei „pentru sfânta cauză a libertății“ fără să-și fi dat seama că „libertatea socială și egalitatea între naționalități deosebite presupune atâtea garanții pentru naționalitatea domnițoare, câte noi nu le avem de loc. Noi încă nu ne-am eliberat pe ai noștri, nu pe noi înșine și decretăm eliberarea celor mai liberi decât noi... Toți îngrășiți ca să nu le zic spionii — aceștia sunt jidovi, conașionii celor ce, după ce i-ați suferit în țară, acum cer egalitate de drepturi politice, ca să se împlinească adevărul celui ce a zis: „Lasă-mă în casă, apoi sub pat, de aci în pat“ (vol. II. p. 72—73).

La începutul lui Mai 1860 fiind inaugurată o expoziție universală la Londra, Marțian stăruia să se înscrie și țara noastră „în acea mare recenziune a popoarelor laborioase“, deoarece „între mii de steaguri a mai tuturor popoarelor globului, neștiind și al României, fiica atâtor sollicitudini ale Europei, ar dovedi că ea nu este în stare nici de a prețui însemnătatea acestui examen al omenirii“ (v. II. p. 144). *Vorbind despre moștenirea trecutului și trebuințele prezentului* sublinia de mai înainte datorită de a uni ideea naționalității cu scopul de a încuraja industria națională, spunând că „ne trebuie o serbare a producției spirituale și materiale a națiunii“.

Prin publicarea acestor două volume s'a făcut și un act de dreptate economistului Marțian, precum și unul de evidență utilitate pentru îndrumarea economică a generațiunii actuale și a celor viitoare.

I. LUPAȘ.

Un pansament la timp face cât un întreg sanatoriu mai târziu.

Sechestrarea averilor evreiești în Ungaria.

Gazeta oficială ungară („Budapești Közlöny) în numărul 85 din 16 Aprilie 1944, publică ordonanța Nr. 1600/944 M. E. despre *anunțarea și sechestrarea averii evreilor*.

Din textul acestei ordonanțe reiese, că trebuie anunțată la adm. finanțare toată averea mobilă și imobilă, ce formează proprietatea evrească, cu excepția obiectelor destinate folosinței personale, dar obiectele de artă, covorașele, argintăria și alte obiecte de lux, precum și obiectele de gospodărie casnică depășind valoarea de 10.000 pgö, trebuie anunțată necondiționat (art. 1).

Toate obiectele ce trebuiesc anunțate se declară puse sub proprietate și nu se pot nici greva nici înstrăina. (art. 1).

Ba sunt declarate nule de drept cu efect retroactiv dela 22 Martie a. c. toate actele juridice prin care obiectele intrând în obligația de anunțare au fost înstrăinate (§. 2).

La reglementarea în amănunte se spune că hârtiile de valoare cu dobândă fixă, acțiunile, trebuiesc depuse de proprietar sau de posesor la unul dintre institutele finanțare care fac parte din Pénztárszék Központ (art. 4).

Conform art. 6 deodată cu anunțarea creanțelor întemțate pe livrete de depunere, de cont-curent sau pe cec poștal, trebuie comunicat atât administrației finanțare, cât și Institutului financiar respectiv, că proprietarul este Evreu. În urma anunțării creanța este pusă sub proprietate (art. 6, alin. 1) și din creanța astfel proprietă nu se poate plăti decât 1.000 pgö lunar, plăți peste această sumă fiind îngăduite numai pentru scopurile înscrise în art. 2, alin. 2 (plata angajaților și muncitorilor, plata chiriei, datorită contractuale, impozite etc.).

Conform art. 8, Evreii sunt obligați să depună numerarul peste 3.000 pengö resp, venitul peste 5% din întreprindere la unul dintre institutele finanțare, membru la P. K. Depozitele în safeuri rămân încuțate.

În fruntea întreprinderilor comerciale sau industriale evreiești ministerul de ind. și comerț poate numi conducător de întreprindere (vállalatvezető (art. 10).

Sanctiuni: nerespectarea dispozițiilor cuprinse în ordonanță constituie contravenție, pedepsibilă cu închisoare până la 6 luni, iar obiectele neanunțate se confiscă (art. 17).

Dela „Solidaritatea“.**Contract de deschidere de credit în cont-curent garantat cu cesiune cu titlu de gaj.**

Intre subscrișii :

..... Institut de credit și de economii, reprezentată prin d-nul (Mon. Of. Nr.), cu sediul în strada Nr. de o parte, în calitate de creditor și D. domiciliat în strada Nr. de altă parte în calitate de debitor, a intervenit următorul contract :

1. Subscrișul declar, că Institut de credit și de economii, mi-a deschis după cererea mea un credit în cont-curent până la concurența sumei de Lei adică Lei

2. Pentru o suma egală cu soldul debitor al contului meu subsemnatul debitor mă oblig a libera băncii creditoare la cererea și alegerea sa, bilete la ordin cu scadența indicată de bancă.

a) Fie emise de mine singur sau solidar cu alte persoane, direct la ordinul băncii creditoare ;

b) Fie emise de mine sau altă persoană cu girul acceptate de banca creditoare, purtând ultimul gir în ordinul băncii, sau emise de mine la ordinul băncii creditoare și avalizate de o terță persoană acceptată de bancă. Mă oblig a reînnoi aceste bilete la ordin la cererea băncii creditoare cât timp va funcționa contul.

Banca este autorizată a sconta aceste bilete la ordin atât în țară, cât și în străinătate.

3. Pe timpul duratei acestui contract și până la deplina achitare, subsemnatul debitor declar că primesc pentru întregul meu cont-curent următoarele condițiuni :

a) La sumele debitate în cont-curent, va curge o dobândă de % (.....) pe an, socotită trimestrial și plătită în termen de 15 zile dela fiecare închidere trimestrială a contului.

Banca creditoare are dreptul de a sporti dobânda în limitele legale. Sportirea se va comunica de către bancă printr'o scrisoare recomandată.

Dobânda stabilită va curge în cont și în caz de denunțarea lui, până la completa achitare a băncii creditoare. Aceasta prin derogare și la dispozițiunile art. 581 din Pr. civ. ;

b) Cu orice sume datorate de mine sub orice titlu sau formă ca : bilete la ordin, acreditive, spese de telegrame, de încasare, comisioane, onorar de avocat pentru redactarea actului, cheltuieli de protest, de urmărire, timbre, etc. sau cheltuite de bancă cu ocazia contului-curent, banca creditoare este autorizată a debita contul meu curent, toate aceste sume purtând aceeași dobândă ca și sumele avansate și debitate în baza contului-curent.

Dacă cheltutala va fi făcută de către banca creditoare în vreo monedă străină, convenim de pe acum, că banca creditoare va fi în drept a transforma acea monedă în Lei, la cursul zilei și să debiteze contul-curent, înștiințându-mă prin scrisoare, eu considerând aceste sume ca făcând parte din contul meu curent ;

c) Contractul de credit în cont-curent, încheindu-se între părți fără termen, banca creditoare are dreptul să ne retragă creditul, conform art. 373 Cod. com. denunțând contul oricând va voi. Retragerea creditului mi se va comunica de către banca creditoare prin scrisoare recomandată, expedată cu zile mai înainte. Banca creditoare are de asemenea dreptul să-mi reducă creditul sau să-l limiteze, aceasta prin simplul refuz de a-mi mai face vreun avans sau onora orice fel de dispozițiuni prin debitul contului până la concurența creditului deschis ;

d) Pentru orice garanții și acreditări ce se vor da de banca creditoare pentru mine, banca creditoare va putea bloca sumele corespunzătoare din creditul acordat (din cont), debitorile cu contravaloarea garanțiilor sau acreditivelor făcându-se fie în momentul liberării garanțiilor sau acreditivelor, sau cu ocazia și pe măsura plăților efectuate în contul lor după cum banca creditoare va crede de cuviință.

În cazul când contul-curent va deveni exigibil, fie prin denunțare, fie din orice altă cauză, banca creditoare mă va debita, dacă debitoria nu s'a făcut în momentul liberării garanțiilor sau acreditivelor și este autorizată a mă urmări pentru sumele garantate sau acreditate chiar înainte de expirarea termenelor garanțiilor sau acreditărilor, sau de efectuarea oricărei plăți în contul lor, fără ca noi să putem ridica vreo excepțiune, întru cât garanțiile și acreditările eliberate de banca creditoare fac parte integrantă

din contul-curent, fiind acoperite de aceleași garanții și urmând aceeași soartă;

e) In cazul când contul meu curent va fi depășit, adică dacă eu voi figura în registrele băncii creditoare dator cu o sumă mai mare decât creditul acordat, depășirea provenită fie din cheltuieli ca cele de mai sus enumerate la lit. b), fie din avansări făcute mie de banca creditoare, peste limita creditului fixat prin prezentul contract, recunosc aceste sume ce depășesc creditul meu ca făcând parte integrantă din contul-curent, având aceleași privilegii și garanții și purtând aceleași dobânzi ca și sumele figurând în debitul contului meu curent în baza creditului acordat mie de către banca creditoare;

f) Plata sumelor datorate din contul-curent mă obligă a o efectua la casa băncii creditoare din cunoscută mie;

g) Contul-curent se va încheia la iar de act înainte din trei în trei luni. Extrasele de cont trimestrial mi se vor trimite recomandat spre a le verifica și confirma. Mă oblig ca în termen de 15 zile dela expedierea extraselor să arăt băncii creditoare prin scrisoare recomandat, punctele asupra cărora nu suntem de acord. Nearătarea acestor puncte în timpul arătat mai sus, sau continuarea contului-curent, constituie o acceptare și definitivă confirmare a extrasului de cont-curent înlocuind și trimis mie de banca creditoare;

h) Soldul acestui cont-curent îl primesc așa cum va rezulta din registrele băncii creditoare și-l recunosc ca cert, lichid, exigibil și definitiv, banca creditoare nefiind obligată a cere lichidarea contului pe cale judecătorească, acest act împreună cu extrasul contului legalizat va face proba deplină și nediscutabilă pentru constatarea sumelor ce voi datora băncii creditoare și va avea pentru mine puterea unei sentințe definitive și executorii;

i) Creanța băncii creditoare, este stipulată indivizibilă în acest sens că ea poate fi cerută în întregul ei și numai dela unul singur din moștenitorii mei, dacă așa ar conveni băncii creditoare;

j) Banca urmând a onora din ordinul și în contul meu dispozițiunile de plată, trate, cecuri, plăți documentare etc., consecințele derivând din eventuale erori sau falsuri a unor asemenea documente, mă privesc pe mine debitorul.

4. Pentru garantarea creditului în cont-curent, a plății soldului debitor, a dobânzilor calculate până la efectivă achitare, a cheltuielilor de exe-

cutare și proces, a onorarului de avocat convenit mai jos, eventuale daune interese, subscripsul debitor declar că cedez și transport băncii Institut de credit și de economii cu titlu de gaj, conform art. 479 Cod. com.

5. Se menționează că creanța specificată mai sus este cesionată cu titlu de gaj și afectată băncii creditoare în întregime. Dacă în urma încasărilor parțiale ce se vor realiza de banca creditoare din creanța cesionată, soldul debitor s'ar diminua sau acoperi la un moment dat în întregime, aceasta nu înseamnă închidere a creditului și deci nici renunțarea din partea băncii creditoare la restul sumelor nefincasate din cesiune, creditul în cont-curent putând continua și exista și mai departe în condițiunile contractului, garantat cu restul sumelor nefincasate de bancă din creanța cesionată. În consecință, eu debitorul nu voi putea cesiona, dispune sau încasa direct, iar nu va putea ordona sau plăti vreoa sumă din creanța cesionată altcuiva decât băncii creditoare, afară numai de cazul că banca creditoare ar fi notificat prin poștă sau prin scrisoare recomandat, că renunță la cesiune pentru sumele nefincasate la aceea dată.

6. În baza prezentei cesiuni, care nu operează novatiune față cu obligațiunea cambială, banca creditoare are dreptul ca singură și fără intervenția mea, să notifice prezenta cesiune cu titlu de gaj să facă orice act de conservarea creanței cedate și să încaseze sumele ce-mi datorează împreună cu dobânzile și accesoriile, semnând în locul meu de primirea banilor. Banca creditoare va fi în drept a face orice formalități pentru urmărirea gajului conform legii comerciale, sau substituindu-se în toate drepturile mele, să urmărească judecătorește dacă va crede de cuviință, realizarea creanței cedate contra debitor me

Numai pentru evaluarea fiscului se menționează că prețul acestei cesiuni este de Lei sumă, pe care am primit-o dela banca creditoare conform condițiunilor acestui contract, adică deschizându-mi-se un cont-curent până la concurența sumei de Lei

7. În caz de început de executare a prezentului act, fie prin vânzarea creanței cedate sau încasarea ei prin urmărirea debitorului cedat fie asupra altor averi mobile sau imobile a mea, — subsemnatul debitor mă oblig a achita în afară de spezele stabilite judecătorește, d-lui avocat delegat de banca creditoare cu executarea, un onorar de avocat în suma de Lei asupra căreia recunosc că nu voi putea face nicio discuțiune.

8. Orice sumă primită de banca creditoare va fi imputată în primul rând asupra dobânzilor datorite, apoi asupra cheltuielilor și onorariului de avocat convenit, numai după acoperirea acestora asupra capitalului.

9. Toate sumele datorate pe baza acestui act se vor schita la sediul băncii creditoare.

10. În caz de neîndeplinirea oricăreia din obligațiunile luate prin prezentul contract de împrumut, precum și în cazul când s'ar face contra subsemnatului debitor un început de executare sau s'ar cere faliment contra mea, prezentul act devine imediat exigibil și banca creditoare va putea — fără somațiuni sau punere în întârziere — vinde creanța gajată potrivit dispozițiilor Codului de comerț, fie prin Corpul Portăreilor, fie prin Sindicatul, sau printr'un mijlocitor oficial dela Bursa cea mai apropiată, fie printr'un notar public, sau va putea urmări încasarea creanței dela debitorul cedat.

În același timp banca creditoare mă va putea urmări concomitent sau succesiv cu urmărirea gajului și în orice altă avere a mea, mobilă și imobilă, pentru despăgubirea sa cu toate sumele ce-i datoresc, conform contractului de față.

11. Nicio modificare sau renunțare la drepturile băncii creditoare nu poate fi invocată decât dacă ar fi specificată în mod expres într'un act autentic emanând dela banca creditoare, care să specifice o atare renunțare, orice îngăduință acordată de banca creditoare neputând fi considerată ca o renunțare la drepturile creditoare rezultând din prezentul act.

12. Îndatoririle ce mi-am luat prin prezentul act neoperând noaptime față cu obligațiunea cambială, banca creditoare este în drept a pune în executare și biletele la ordin susarătate, cumulativ sau succesiv cu urmărirea făcută în virtutea prezentului contract și în ordinea în care va voi banca creditoare, până la despăgubirea ei completă — pe oricare din aceste căi — de toate sumele datorite, capital, dobânzi, cheltuieli,

eventuale daune interese și onorariul de avocat convenit mai sus.

13. Orice cheltuieli de taxe, timbre etc. pentru redactarea acestui act, precum și cheltuielile toate cu încasarea creanței cesionate și orice alte cheltuieli de orice natură privesc pe subsemnatul debitor.

14. Pentru corespondență și pentru îndeplinirea actelor procedurale în caz de proces și executare, subsemnatul debitor face alegere de domiciliu în comuna strada Nr.

15. Pentru executarea prezentului act, cât și pentru judecarea oricăror litigii ce ar rezulta din acest act, părțile contractante aleg competența exclusivă a Tribunalului

16. Subscrișiți lucrând în numele și pentru Institut de credit și de economii, declarăm că am deschis un credit în cont-curent până la concurența sumei de Lei adică Lei D în condițiunile de mai sus.

Făcut astăzi, în la redactat în două exemplare originale, unul pentru creditoare și altul pentru debitor.

[Debitorul va scrie cu mâna „Bun și aprobat pentru suma de Lei adică Lei” (semnătura).]

Șanțurile adăpost s'au dovedit cele mai eficiente pentru protecția populației contra schijelor și suflului bombelor. Proprietarii de imobile care au curți cu grădini spațioase, sunt obligați să execute sau să lase să se construiască pe aceste locuri de către autorități și proprietarii sau locatarii imobilelor vecine șanțuri adăpost, fără a putea cere despăgubiri.

●●●

În timpul bombardamentelor o singură scântee poate provoca un adevărat dezastru, aveți deci grijă, stingeți totdeauna focurile din sobe, închideți mașinile de gătit cu gaze, primusurile etc.